AH 603

2026Z22687

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken) en de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 10 november 2026)

Vraag 1

Bent u bekend met de nieuwsberichten ‘Wereldvoedselprogramma schroeft noodhulp in Gaza terug: half miljoen mensen verliezen voedselhulp’ en ‘500.000 Palestijnen in Gaza voortaan zonder noodhulp van Wereldvoedselprogramma’?[1][2]

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op deze berichten? Wat vindt u ervan dat hierdoor 500.000 Palestijnen zonder voedselhulp komen te zitten?

Antwoord

Nederland maakt zich ernstige zorgen over de aanhoudende noden in Gaza. Om de humanitaire situatie in Gaza te verbeteren is het nodig dat de gewelddadigheden duurzaam worden beëindigd, en humanitaire organisaties veilige, ongehinderde en onvoorwaardelijke toegang krijgen tot Gaza. Daarnaast dient er voldoende financiering door de internationale gemeenschap te worden geboden. Nederland draagt hieraan bij middels ongeoormerkte, meerjarige en flexibele financiering en heeft– tegen de algemene trend van dalende internationale hulpbudgetten in – dit jaar extra geld vrijgemaakt voor de VN, de Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging en de Dutch Relief Alliance. Voor meer informatie, zie de kabinetsreactie die u op 27 oktober jl.[3] is toegezonden op verzoek van de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat een groot deel van de Palestijnen lijdt onder acute voedselonzekerheid of erger, en dat de komende winter ook nog eens extra risico’s met zich meebrengt voor de mensen aldaar?

---

[1] AD, 19 oktober 2026, 'Wereldvoedselprogramma schroeft noodhulp in Gaza terug: half miljoen mensen verliezen voedselhulp' (https://www.ad.nl/buitenland/wereldvoedselprogramma-schroeft-noodhulp-in-gaza-terug-half-miljoen-mensen-verliezen-voedselhulp~a5a19e21/)

[2] NOS, 19 oktober 2026, '500.000 Palestijnen in Gaza voortaan zonder noodhulp van Wereldvoedselprogramma' (https://nos.nl/artikel/2635561-500-000-palestijnen-in-gaza-voortaan-zonder-noodhulp-van-wereldvoedselprogramma)

[3] Kabinetsreactie op ‘VN-tak schrapt noodhulp voor half miljoen Palestijnen’ (Kamerstuk 2026Z23181)

Antwoord

Volgens de analyse van *Integrated Food Security Phase Classification* (IPC) van 23 juli jl.[4] hebben ruim 1,2 miljoen mensen in de Gazastrook (59 procent van de bevolking) te maken met een hoge mate van voedselonzekerheid. Naar verwachting stijgt dit aantal tot 1,4 miljoen mensen (67 procent van de bevolking) tussen juli en december 2026. Ook kampen meer dan 200.000 mensen met extreme voedseltekorten en zeer acute ondervoeding (IPC-fase 4 i.e. Emergency).

Het komende winter- en regenseizoen brengt inderdaad additionele risico's met zich mee. Een groot deel van de bevolking leeft in tenten die niet zijn bestand tegen kou en regen. Volgens OCHA verblijven 950.000 ontheemden in opvanglocaties met een middelgroot tot hoog risico op overstromingen, waaronder meer dan 400.000 op locaties met een hoog risico.[5] Overstromingen en kou brengen een het risico met zich mee dat provisorische tenten worden vernield, infectieziekten sneller verspreiden en wegen onbegaanbaar worden waardoor het transport van toch al schaarse voedsel- en medische hulp wordt geblokkeerd.

Vraag 4

Bent u bereid om, eventueel samen met andere bereidwillige landen, incidenteel dit financieringstekort van het Wereldvoedselprogramma op te lossen, zodat 500.000 Palestijnen niet zonder voedselhulp zitten de komende winter? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De berichtgeving van het Wereldvoedselprogramma (WFP) moet worden gezien in het licht van de bredere trend van wereldwijde tekorten aan financiering voor humanitaire hulp. Nederland maakt zich zorgen om deze bredere trend waardoor hulporganisaties gedwongen worden om keuzes te maken. Het kabinet is hierover regelmatig in gesprek met zijn humanitaire partners, waaronder het WFP. Nederland heeft – tegen de algemene trend van dalende internationale noodhulpbudgetten in – dit jaar extra ongeoormerkte, meerjarige en flexibele financiering vrijgemaakt voor de VN, de Rode Kruis- en Rode Halve Maanbeweging en de Dutch Relief Alliance.

Nederland droeg dit jaar reeds 57 miljoen euro bij aan het WFP. Vanwege de urgente noden in onder meer Gaza, en het cruciale mandaat van het WFP bij het bestrijden van honger, verhoogt het kabinet de totale bijdrage aan het WFP voor 2026 met 19 miljoen euro tot 76 miljoen euro. Deze extra bijdrage wordt bovendien versneld overgemaakt. Dankzij deze meerjarige flexibele financiering kunnen VN-organisaties zoals het WFP zelfstandig besluiten waar middelen in te zetten gebaseerd op de omvang en ernst van de humanitaire noden. Omdat Gaza op basis van deze prioritering tot de gebieden met de grootste humanitaire noden behoort, komt een relatief groot deel van de financiering aan VN-organisaties als het WFP daar terecht. Nederland blijft andere landen oproepen

[4] IPC, 23 juli 2026, 'Gaza Strip: Acute Malnutrition Situation for 16 April - 30 June 2026 and Projection for 1 July - 31 December 2026' (https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1165302/?iso3=PSE)

[5] UN OCHA Humanitarian Situation Report 15 oktober 2026 https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-report-15-october-2026

om hun, bij voorkeur flexibele, humanitaire financiering voort te zetten en te vergroten, bijvoorbeeld en marge van de Algemene Vergadering van de VN.

Vraag 5

Bent u ermee bekend dat ook de financiering voor voedselhulp aan de Westelijke Jordaanoever drastisch is geslonken?

Antwoord

Ja. Het kabinet is bekend met de berichtgeving hierover van het WFP. Wereldwijd, en ook in Gaza en de Westelijke Jordaanoever, staat de humanitaire hulpverlening onder aanzienlijke druk als gevolg van teruglopende financiering.

Vraag 6

Bent u ook bereid om te kijken wat Nederland hierin, samen met bereidwillige partners, kan betekenen? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 7

Bent u bereid om in VN-verband te onderzoeken hoe er voorzien kan worden in extra structurele financiering voor het Wereldvoedselprogramma, in het bijzonder voor de hulp aan Palestijnen? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 8

Hoeveel heeft Nederland in 2024, 2025 en 2026 bijgedragen aan het Wereldvoedselprogramma, zowel vrij besteedbaar als specifiek voor de Palestijnse Gebieden? En hoeveel is Nederland van plan bij te dragen in 2027 en 2028? Kunt u hier een overzicht van geven?

Antwoord

Nederland geeft meerjarige, ongeoormerkte financiering aan het Wereldvoedselprogramma. Zo heeft Nederland in 2024 60 miljoen euro en in 2025 65 miljoen euro bijgedragen. In 2026 zal het kabinet 76

miljoen euro bijdragen. Het kabinet is op dit moment voornemens om in 2027 54 miljoen euro, in 2028 61 miljoen euro en in 2029 60 miljoen euro bij te dragen.

Vraag 9

Welke landen hebben hun bijdrage aan het Wereldvoedselprogramma voor Palestina in 2026 verlaagd? En welke landen hebben hun bijdrage verhoogd?

Antwoord

Het WFP heeft het ministerie geïnformeerd dat in 2026 de Verenigde Staten, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Zuid-Korea tot nu toe minder bijgedragen aan het Wereldvoedselprogramma voor de Palestijnse Gebieden dan in 2025. Ook de bijdrage van de Europese Commissie ligt tot nu toe lager. Daarnaast hebben België, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Denemarken, Estland, Finland, IJsland, Indonesië, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Polen, Roemenië, Singapore en Zwitserland, die in 2025 wel bijdroegen, tot nu toe nog geen bijdrage overgemaakt in 2026. Dit betekent niet noodzakelijk dat deze donoren hun financiering definitief hebben verlaagd of stopgezet, aangezien betalingen mogelijk later in het jaar plaatsvinden. Bovendien zijn de cijfers voor 2026 nog onvolledig. De lagere bijdragen van verschillende grote donoren kunnen daarom deels worden verklaard omdat het jaar nog niet is afgelopen. Canada en Japan hebben in 2026 tot nu toe meer bijgedragen dan hun totale bijdragen over heel 2025. Deze cijfers hebben bovendien uitsluitend betrekking op bijdragen die specifiek zijn geoormerkt voor de Palestijnse Gebieden. Daarnaast vloeien er middelen naar de Palestijnse Gebieden uit de flexibele financiering die het WFP ontvangt van donoren, waaronder Nederland.

Vraag 10

Hoeveel geld voor extra noodhulp in 2026 is op dit moment nog niet uitgegeven?

Antwoord

Het grootste deel van alle humanitaire middelen voor 2026 is uitgegeven. Gezien het onvoorspelbare karakter van humanitaire rampen, is het aanhouden van een financiële buffer essentieel om te kunnen blijven reageren op onvoorziene crises gedurende het jaar. De reserve bedraagt momenteel EUR 17 mln. Voor het einde van het jaar worden de eventueel resterende middelen alsnog gealloceerd op basis van de hoogste noden wereldwijd.

Vraag 11

Kunt u bevestigen dat veel noodhulp Palestijnen niet bereikt omdat veel hulpgoederen bij de grens worden tegengehouden, waardoor talloze vrachtwagens met hulpgoederen voor de grens staan te wachten? Hoe spant u zich in, zowel nationaal als binnen EU- en VN-verband, om hier verandering in te brengen?

Antwoord

Nederland maakt zich ernstige zorgen over de aanhoudende noden in Gaza, die in de eerste plaats het gevolg zijn van het aanhoudende geweld en grootschalige ontheemding. Het is belangrijk dat verdere stappen worden gezet om VNVR-resolutie 2803 en het vredesplan van president Trump te implementeren. Knelpunten zijn onder meer de discussie over ontwapening van Hamas en terugtrekking van het Israëlische leger (IDF) uit Gaza. Voortdurende schendingen van het staakt-het-vuren maken het werk voor humanitaire organisaties gevaarlijk en beperken de bewegingsvrijheid van deze organisaties.

Het kabinet herkent het beeld dat er structureel te weinig hulp de Gazastrook binnenkomt. Hulporganisaties geven aan dat grote voorraden hulpgoederen klaarstaan in de regio, maar dat deze door de restricties van de Israëlische autoriteiten niet naar binnen worden gelaten. Dit komt overeen met wat de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft waargenomen tijdens zijn bezoek aan Rafah op 7 mei jl., waar grote aantallen vrachtwagens met hulpgoederen klaarstonden maar slechts een fractie daarvan Gaza binnen mocht. Het kabinet benadrukt dat humanitaire toegang onmiddellijk en substantieel moet worden verbeterd, zodat hulpgoederen die nu in de regio gereedstaan zo snel mogelijk de burgerbevolking bereiken. Conform het humanitair oorlogsrecht heeft Israël als bezettende macht de verplichting de burgerbevolking in de gehele Gazastrook te voorzien van essentiële goederen. Het kabinet dringt er daarom bij Israël op aan om veilige, ongehinderde en onvoorwaardelijke toegang te faciliteren voor alle professionele humanitaire organisaties. Dit heeft minister Sjoerdsma bijvoorbeeld aangekaart in zijn gesprek met de Israëlische ambassadeur op 2 juli jl.. Het kabinet agendeert dit ook in multilateraal verband, zo onderstreepte minister Berendsen dit tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 12 oktober jl., en was het een belangrijk thema tijdens de *high level week* van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Ook staat het kabinet in nauw contact met hulporganisaties zoals het Rode Kruis, VN-organisaties en internationale ngo's om te bezien hoe zij zo goed mogelijk kunnen worden ondersteund.

Vraag 12

Kunt u bevestigen dat door de Israëlische blokkades de kosten voor de VN oplopen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Hulporganisaties hebben te maken met ernstige belemmeringen voor het leveren van hulp, waardoor de toegang, planning en continuïteit van hulpverlening bemoeilijkt wordt. Zo is Kerem Shalom de enige grensovergang die momenteel open is voor hulpgoederen, waardoor aanvoerroutes naar het noorden van Gaza langer zijn en de transportkosten toenemen. Daarnaast hanteert Israël een brede lijst met *dual-use* goederen (civiele goederen die volgens Israël voor militaire doeleinden kunnen worden gebruikt). Dit heeft als gevolg dat er strenge restricties zijn op alledaagse en levensreddende goederen zoals medische middelen, generatoren en tentstokken. Langdurige vertragingen bij het verkrijgen van vereiste vergunningen en het weigeren van goederen leiden tot hoge kosten voor opslag en tot het bederven van goederen. Samen met de fluctuerende en vaak hoge prijzen voor

bijvoorbeeld brandstof leiden deze belemmeringen ertoe dat humanitaire hulp in Gaza in vergelijking met veel andere hulpcontexten zeer duur is.

Vraag 13

Is de herstelde bijdrage van Nederland aan UNRWA naar 19 miljoen euro per jaar inmiddels volledig overgemaakt? Zo nee, waarom niet, en wanneer gebeurt dit?

Antwoord

Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 30 maart jl. (Kamerstuk 26 150,

nr. 243) is het kabinet voornemens de bijdrage aan UNRWA naar het

oorspronkelijke bedrag van EUR 19 miljoen per jaar te herstellen. EUR 11 miljoen is reeds overgemaakt aan UNRWA. In 2026 gaat het verder om een extra bedrag van EUR 8 miljoen dat naar UNRWA zal gaan ten opzichte van de vastgestelde begroting. Dit wordt gedekt uit de intensivering op artikel 4.1 zoals aangekondigd in de 1e suppletoire begroting 2026. Deze voorgenomen wijziging is voor het lopende begrotingsjaar verwerkt in de suppletoire begroting september 2026. Het kabinet wacht met het aangaan van de committering en het doen van deze uitgave tot na goedkeuring van de suppletoire begroting september[6] door beide Kamers.

Vraag 14

Bent u van mening dat Israël schuldig is aan de honger van Palestijnen? Zo ja, vertelt u dit de Israëlische regering, en welke sancties past u op hen toe? Zo nee, kunt u onderbouwen waarom u dit niet vindt?

Antwoord

Zie de antwoorden op vraag 3 en 11.

Vraag 15

Hoeveel controles zijn er sinds het ingaan van het nationale verbod op de invoer, aankoop en verkoop van goederen uit onrechtmatige Israëlische nederzettingen uitgevoerd? Hoeveel overtredingen zijn vastgesteld? Hoeveel capaciteit hebben de douane en de NVWA hiervoor?

Antwoord

Het nationale verbod op de invoer, aankoop en verkoop van goederen uit onrechtmatige Israëlische nederzettingen is op 22 september 2026 in werking getreden. De werking van de maatregel wordt een jaar na inwerkingtreding geëvalueerd.

---

[6] Kamerbrief Besluit tot herstellen financiering UNRWA van 31 maart jl. (Kamerstuk 26150, nr 244).

De Douane en de FIOD zijn belast met handhaving van de maatregelen. Zowel de Douane als de FIOD handhaven de maatregelen binnen de capaciteit die reeds beschikbaar was voor handhaving van sancties en handelspolitieke maatregelen.

Vraag 16

Bent u bekend met het nieuwsbericht ‘Gewonden bij aanval kolonisten op olijfboomgaard Westelijke Jordaanoever’?[7]

Antwoord

Ja.

Vraag 17

Bent u van mening dat de continue bedreigingen en geweldplegingen van Israëlische kolonisten aan de Palestijnen daar onacceptabel zijn en zo snel mogelijk moeten stoppen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet veroordeelt de aanvallen door gewelddadige Israëlische kolonisten op Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever. Het geweld, de bedreigingen en de vernielingen brengen de Palestijnse bevolking in een onveilige situatie en dragen bij aan verdere escalatie.

Vraag 18

Ziet u ook dat Israël systematisch het leven van Palestijnen in Gaza en de Westelijke Jordaanoever onmogelijk maakt, zo bezig is om de gebieden etnisch te zuiveren, en dat er dus sprake is van genocide? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet maakt zich grote zorgen over de situatie van de Palestijnse bevolking in de Gazastrook en op de Westelijke Jordaanoever. De humanitaire situatie in de Gazastrook blijft kritiek.

Voor de juridische kwalificatie genocide geldt dat moet worden voldaan aan de elementen van de definitie in het Genocideverdrag, waaronder het bestaan van de vereiste specifieke genocidale opzet. Het kabinet is daarom terughoudend met het kwalificeren van situaties als genocide. Daarbij zijn

[7] NOS, 16 oktober 2026, 'Gewonden bij aanval kolonisten op olijfboomgaard Westelijke Jordaanoever' (https://nos.nl/artikel/2635228-gewonden-bij-aanval-kolonisten-op-olijfboomgaard-westelijke-jordaanoever)

uitspraken van internationale gerechtshoven en strafhoven, eenduidige conclusies uit wetenschappelijk onderzoek en vaststellingen door de VN-Veiligheidsraad zwaarwegend.

Deze terughoudendheid doet niet af aan de ernst van de situatie en betekent evenmin dat Nederland de verplichting om genocide te voorkomen niet uiterst serieus neemt. Voor meer details over de verplichting tot het voorkomen van genocide verwijst het kabinet naar de Kamerbrief van 21 januari 2025 en de Kamerbrief van 18 juni 2025[8].

Vraag 19

Wat kan Nederland volgens u nog meer doen om het geweld op de Westelijke Jordaanoever door Israëlische kolonisten te voorkomen? Bent u bereid deze maatregelen te nemen?

Antwoord

Het kabinet heeft het afgelopen jaar stappen gezet om de druk te verhogen op Israël en kolonisten om het geweld door Israëlische kolonisten te stoppen. Zo zijn er bijvoorbeeld sanctiepakketten tegen gewelddadige kolonistenorganisaties geïnitieerd, waarbij Nederland een voortrekkersrol heeft gespeeld. Ook zijn de Israëlische ministers Smotrich en Ben Gvir wegens extremistische uitspraken en oproepen tot geweld in juli 2025 persona non grata verklaard. Nederland is voorstander van EU-sancties tegen deze ministers.

Nederland pleit bilateraal en in EU-verband voortdurend voor adequaat optreden tegen kolonistengeweld en benadrukt daarbij het belang van onderzoek en verantwoording bij de Israëlische autoriteiten.

Vraag 20

Hoeveel landbouwgrond is er in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever vernietigd in de afgelopen jaren? Bent u bereid hierover cijfers op te vragen bij de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties?

Antwoord

De Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) becijferde in 2025 dat in Gaza 12 962 hectare beschadigd is. Andere delen zijn tot op heden ontoegankelijk. In totaal is 98,5% van alle landbouwgrond beschadigd of niet toegankelijk[9]. De FAO heeft geen recentere cijfers gepubliceerd, maar het is niet aannemelijk dat er sinds 2025 significante verbetering is in de beschikbare

[8] Kamerstuk 23 432 Nr. 546, Kamerstuk 23 432 Nr. 563

[9] FAO, 2025 https://www.fao.org/newsroom/detail/gaza-strip--98.5-percent-of-cropland-unavailable-for-cultivation-as-famine-looms/en

landbouwgrond in Gaza. Dit betekent dat de bevolking van Gaza volledig afhankelijk is en blijft van voedselhulp van buitenaf. Deze situatie is niet houdbaar.

Op de Westelijke Jordaanoever zijn data over het aantal hectare schaarser. Het VN-Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden (UN OCHA) rapporteerde dat in 2025 meer dan 6000 olijfbomen werden vernield. Het hoogste aantal in jaren. Sinds 2023 zijn meer dan 13 000 bomen vernield[10]. Ook in de voorbije weken komen opnieuw veelvuldig berichten in het nieuws dat olijfbomen in brand worden gestoken op de Westelijke Jordaanoever door kolonisten. Cijfers over 2026 zijn nog niet beschikbaar.

Vraag 21

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden voor het debat over de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken?

Antwoord

Ja.

[10] UN OCHA, 2025. https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-update-346-west-bank